

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Dumineca, Foi'a, cându concedu ajutoriale. — Pretiu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere este 16 fl. v. a. pe unu anu se 8 galbini mon. sunatioria.

Brasovu 28/16 Decembrie 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA Transilvania.

In „Buda-Pesti Közlöny“ foi'a of. cettim: La proponerea ministrolui meu de justitia concedu, că procedură criminală, ce curge in contra mai multora insinute tribunalului scaunului Moresianu in cauza pronunciamentului — se se sistese. —

Bud'a 16 Dec. 1868.

FRANCISCU IOSIFU m/p.
Baltasar Horváth m/p.

Cetim in diurnalul oficialu de Bud'a-Pest'a:

Avendu iu vedere proponerea ministrului nostru ung. la despartimentulu cultelor si instructiunea publica, pre episcopulu gr. cat. de Gher'l'a Ioane Vancu l'amu numit Archiepiscopu si Mitropolitu de Alb'a Iuliu.

Datu Bud'a, 21 Nov. 1868 c. n.
FRANCISCU IOSIFU m/p.

Una interpelare prea umilită

catra oficiul de presa la inaltul ministeriu regescu.

„Justitia est regnum fundamentum“, iustitia e fundamentul remnelor, a foste si va fi totdeauna celu mai fericioitoru simbolo pentru poporele unui statu, si unde se da uitarei esecutarea cuprinselui lui in tōte manuntisirile vietiei civile, politice si sociale, acolo „Constatate nutant turres lapsusque minantur“, acolo se amenintia tōte cu ruiua. Este dar' cea mai de capetenia oblegaminte a vercarui civi intr'unu statu a cauta si a cunoscere basea justitiei, pentru se scia, unde e refugiu in cont'a nedreptatirei. Spre scopulu acesta inainte de tōte are vercare necesitate absoluta a cunoscere legile statului si justitia loru, pentru se in poterea loru se scia, ce va se dice justitia statului, alu carui scata trebue se fia proportionalmente activu cu sarcinile ce se pōrtă in favoarea lui, fiindca numai cunoscandu cineva legile drepte in valoarea loru, pōte judeca, déca in aplicarea loru se face justitia or' strimbătate. —

Nu me indoiesc a marturisi, ca cu confiunția transitionii noastre constituiră a monarchiei austro-ungarice, de care nu pōte scăpa nici o transitione pe lume, amu devenit si eu că Redactoru in una perplexitate foarte neplacuta si torturatōria, si acēta din simpla causa, ca avendu desu a face cu legea presei, care in Transilvania pana acum era eschisiv numai cea din epocha absolutismului, a lui Bach, astazi in procesele ce mi se intentara, mi se facu unu amestecu si din legea presei Ungariei din 1847/8, in intrebari la tribunalu, incat u mai sciu esu din confiunție, déca amu se observez u ambe aceste legi, or' numai pe cea bachiana spicuita cu §§ din cea din 1848? Că se le observu pe ambele deodata e preste potintia, pentru se cruciază; si principiul legii de presa a Ungariei expresa in § I: „Faci — si pōte liberu impartasi si lati ideele sale pe calea presei“, nu se afia si cea din 1852, care ramase din absolutismu pentru noi transilvani — in valoare; ma in aceste nu se cuprinde nici cuventul libertate; er' in pedepse e in uele mai aspră ceealalta.

Se observam eschisiv pe cea din 1852 noi in Transilvania si cei din Ungaria pe cea de Posisionu e o contradicție batatoră la ochi cu principiul statului. Spicul'a apoi cu unu § din 1848, si altulu din 1852 nu face se nu mai sciu, unde ne afiamu, se nu mai potem

distinge, care e legea si care e arbitriu, pentru ca nu sciu, ca in ce casu se aplică spicul'a? Numai cându e vōie judecatorului a cauta, unde e mai mare asprul'a legei, pentru a pedepsi si afia crima, ori si unde e mai multe terenu de libertate, de favoare pentru presa? ceea ce, dorere, ca pana acum n'amu pututu esperia.

Deci considerandu critică acēta stare a presei in Transilvania si confiunța, de care damu de cate ori vremu se ne conformam legei si se respundem pretensiunilor ei;

Considerandu mai incolu, ea legile aflatōrie in valoare in Ungaria proprie disa noastre aici in Transilvania, or' cum sei dicēto, nu ne sunt bine cunoscute, fiindca nu le amu vediatu necauarea traduse in limb'a romana, cum vedem pe cele de suptu absolutismulu bachianu, pe tōte si inca in cea mai slăsa si mai precisa limba;

Considerandu pe lunga tōte aceste dificultati, catu de multa tragu in campana si privintele politice si prepusele, cându se inceleca din astfelu de privintie la judecarea si calificarea casurilor de presa, unde n'ar avé locu nici octroarile cu ordonantele, déca e odata lege si justitia:

Redactiunea „Gazetei Transilvaniei“ — si tiene de una dintre cele mai simtibile detorinti a face onorifică intrebare:

Déca si pana in catu e ertatu a ne tienē de determinatiile legei de presa de suptu absolutismu 1852, si érasi, cari §§ din legea acēta se potu inlocui cu spicul'a din legile din Posisionu 1847/8? Doriu respunsu binevoitoru, pentru se ne soapamu de torturatōria confiunța, de a nu sci, de ce se ne mai tienemu, ca ce fara lege precisa lesne potem veni prin temeiuri de suspitione, scos din zelu national romana, a fi condamnati si fara vina, cându amu spicui si noi dintru ambele aceste legi de presa, ceea ce ne ar' conveni mai bine in favoarea libertatii presei. —

Cu distinsu respectu
Redactiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Votul

data de minoritatea comitetului (romani) comitatului Albei inferiore, la projectul comisiunii aceluiași comitetu din 14 Ianu 1868 si sub-sistemul comitetului in siedintă ordinaria din 3 Decembrie 1868.

Projectul de sub intrebare se imparte in trei parti si adica I. despre referintă comitetului comitatense catra regimul responsabil, II. despre cercul activitatii comitetului comitatense, III. despre constituirea comitetului, avendu in vedere calificatiunea persoanelor si clasele de interes, cum si regulandu detorintele membrilor comitetului.

Diu punctu de vedere, că se inlesnima lucrarea comitetului, noi ne restringem de a vorbi la punctele I si II cu tōte, ca am avé si aci multe de a discuta si projecta, ince dupace sub punctul III se pertractăza materi'a respectiva intr'unu modu ou totulu contrariu convingerilor nōstre, se supunu nisice relatiuni si se facu deducții, care nu exista in acesta comitetu si nu corespundu relatiunilor cetățenilor din acestu comitetu, nu putem trece preste acestu punctu in tacere, fara de a ne face umilitile nōstre motiuni si observatiuni. Asia d. e. calificatiunea persoanelor, ceruta in acestu project si categoriile cele siese, specificate acolo, in genere nu corespundu egalitatei de dreptu si de libertate, expuse prin legile patriei, dara calificatiunea si categoriile de interesu nu statu nici cu sene si intre sene in consonantia cu sene incesi, déca vora si fundate pe aceiasi base omogena, adica pe principiul representatiunei poporului; — considerandu in fine, ca egalitatea de dreptu intre cetățenii patriei e recunoscuta prin lege, propunem:

Alesu că membru in comitetul comitatense, pōte fi veroare cetățanu, care are dreptu că alegatoru, precum si acela, care posede diploma seu atestata dela veruna universitate, academia, gimnasiu superioru, scola militaria, comerciale, industriaria, agronomica seu si dela veruna preparandia — din patria despre regula absolvare a studiilor propuse.

Dreptu a lău parte la alegerea membrilor comitetului comitatense are fiacare cetățanu, care e de sene statutoriu, de una purtare neperata si locuindu in teritoriul preste care se estinde potestatea comitetului comitatense, platasesc 5 fl. v. a. contributiune directa pe anu, si atara de acēstă, toti preotii si invetigatorii po-

Noi dara, considerandu, ca dietă tiera e basata pe principiul representatiunei poporului, si ca regimul responsabil este esita din majoritatea acestei diete, — avendu in vedere co-relatiunea dintre regimul responsabil si comitetul comitatense, este nu se poate constitui pe una alta base, diversa de basea, pe care sta dietă tiera si respective regimul responsabil, fara de a nu aduce organismul statului in desharmonia; — avendu in vedere mai de parte, ca administrarea si executarea prompta a legilor numai asia se poate ascurta si tōte organele administrative publice numai asia se potu pune in consonantia cu sene incesi, déca vora si fundate pe aceiasi base omogena, adica pe principiul representatiunei poporului; — considerandu in fine, ca egalitatea de dreptu intre cetățenii patriei e recunoscuta prin lege, propunem:

Alesu că membru in comitetul comitatense, pōte fi veroare cetățanu, care are dreptu că alegatoru, precum si acela, care posede diploma seu atestata dela veruna universitate, academia, gimnasiu superioru, scola militaria, comerciale, industriaria, agronomica seu si dela veruna preparandia — din patria despre regula absolvare a studiilor propuse.

Dreptu a lău parte la alegerea membrilor comitetului comitatense are fiacare cetățanu, care e de sene statutoriu, de una purtare neperata si locuindu in teritoriul preste care se estinde potestatea comitetului comitatense, platasesc 5 fl. v. a. contributiune directa pe anu, si atara de acēstă, toti preotii si invetigatorii po-

porali, cari indeplinescun funcțiunile sale în acestu comitatu.

Comunele trămitu la alegerea de membrii în comitetulu comitatense, după 50 locuitori unulu, după una suta, doi s. m. i.

Alegatorii aci specificati alegu numerula statutoru pentru comitetulu comitatense. Alegerea se va efectua prin cercuri proportionate — de sine se intielege, ca comunele cu municipiu propriu și cetățenii loru nu potu lua parte la alegerea membrilor comitetului comitatense. Afara de cei alesi în comitetulu comitatense, au dreptu de membru fia care doctoru de drepturi, medicina, filosofia și teologia, inginerii academicici, advocatii, apotecarii, artistii academicici, profesorii dela gimnasiale superiori și facultati mai inalte, deca locuiescun si-si indeplinescun funcțiunile sale de specialitate in cuprinsulu acestui comitatu.

Acestu votu alu minoritatii comitetului comitatense ne rogamu a se substerne impreuna cu operatulu de sub intrebare.

In numele minoritatii comitetului comitatense:

Auguste Papp m/p.,
protopopu si membru alu comitetului.

Georgiu Katona m/p.
advocatu n.. gimnasiulu gr. cat.
din Blasius.

Nicolau Gaitanu m/p.,
advocatu si membru comitetului.

Clusiu 24 Dec. Alaltaeri săra sosi aici in calatori'a sa dela Vien'a si Pest'a domnulu nou denumitul metropolit Dr. Ioane Vancea; si dupace facu visitele oficiose, inteligint'a romana de aici sub conducerea domnului consiliariu scolaru Dr. Pavelu Vasiciu se presentă salutandulu cu o scurta alocatiune, la care domnul metropolit respuse cu indatinta'i sfabilitate. Pela 1 ora dupa amedi calatori apoi catra Gherl'a.

Speram dela domnul metropolit, ca cu calitatile sale cele eminente va intr'uni si nestins'a amore si zelu pentru apararea nestirbalei autonomie a archidiocesei sale, restaurandu'i si activandu'i toté dorintiele, ce le a esprimatu sinodul si cu ocazionea ultimei alegeri. Intru aceea lu vomu cunisce, ca e amiculu dorintelor si drepturilor besericiei, dar' alucarei capu totudéuna a fostu ei unul luptatoru si zelosu a paratoriu si alu intereselor natiunale romane!

Pe aici avemu timpu de primavera in lumea fizica, ér' in cea politica stam cu frundia pe apa nesciindu adi, ce va aduce diu'a de mane prin schimbarile ce stau la usia. —

UNGARI'A. Regimulu a dispusu escortare armata la posta prin locurile cele banteite de lotrii. Diu'a pe la amédia, in Pest'a, capital'a Ungariei, in strat'a palatinale, fù unu agentu neguistratori Spath, omoritu, rapinduisse avere de lotri si hoti, cari nu se urmarira, nici descopevira. Totu orasiulu tremura de frica, mai vertosu, ca se audi, ca si archiducele comandantru honvedilor fù despoiatu de lucrurile sale si de premenele. Ma lui „Wanderer“ i se scrie din Pest'a, ca in Köös Ladány navalira hotii chiaru asupra min. Wenkheim malratandulu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. (Capetu din sied. camerei din 29 Nov.) **D. Brateanu**:

Se mai dice dloru in oartea rosia, ca ne armamul preste mesura si ca prin urmare n'avemu intentiuni bune, n'avemu intentiuni numai de aperare, ci si de agresiune se intielege. Mai este inca o frasa totu in cartea rosia relativa la serbi, unde se dice, ca guvernulu Austriei vede cu multiamire, ca Serbi'a se intaresce si - si cresce puterea in proportiune cu midilócele ei, fiinduca suntu aceste elemente, care se creaza, — dupa propriele cuvinte ale lui Beust, — pentru viitorul imperiu turcescu.

Ei bine, dloru, de ce ore ceea ce este bine pentru Serbi'a, nu este bine pentru Romani'a? De ce serbii, cari suntu inarmati pana in finti, si acésta o scie tota lumea, nu ingrijescu pre nimeni? si de ce pentru noi, candu din nenoscere numai amu votat unu proiectu de lege, ca se ne organizam puterea armata, deca nu totu statu pre catu Serbi'a, dar' pre diametate, de ce noi, care nu avemu nici o pusica pentru 50 romani, ne armamul preste mesura, pre candu

Serbi'a avendu pote un'a si doua pusci de fia care serbu, nu este pré armata?

Dara ce me ingrijesoe mai multu este, ca s'au facutu administratiunei trecute imputari, ca este instrumentulu intereselor straine. Care suntu dovedile? N'a venit ucartea rosia, cu nici o alta dovéda decat, ca puscole cu acu, pre cari le amu comparatu dela guvernulu prusianu, ne au venit uprim Rusi'a. Dara dloru, ne vino tunuri si munitioni de resbelu prin Austria; si judecandu totu astfelui Rusi'a er' fi trebuita se dica, ca suntemu instrumentele Austriei; deca acale arme si munitioni trecu prin Turci'a, ca suntemu instrumentele Turciei. Prin urmare, noi cari suntemu incungurati de aceste puteri, ori pre unde ne eru trece armele vomu fi accusati de instrumente ale acalei puteri; astfelui incat uomu fi pus in puseta de a nu ne mai puté armá nici odeta, ca ci fia care ne va acusá. Cu Austria si cu Turci'a amu cochetat multa vreme; cu Turci'a si astazi chiara i facem uari servitia, pre candu cu Rusi'a pana eri amu luptat, si n'amu incetat de catu atunci, candu n'amu mai fostu amenintati de densa.

Ni se dice, de ce puscole se nu vija prin Rusi'a? Fiinduca, cum amu respuseo, si baronul Eder, duoetiva in Prusi'a, cautati regisstrele, matriculele, si veti vedé, ca puscole acele suntu scose din fabric'a din Dantzig, si lini'a cea mai drépta că se vie dela Dantzig in Romania este prin Rusi'a. Rusi'a a acordat uguvernului nostru aceea autorisare indata, pre candu cu Austria trebue se mai asteptam inca 5 si 6 luni, pentru ca trebuesc multe formalitati, administratiunea ei fiindu complicata, pre candu in Rusi'a a datu imperatulu voia si armele au trecutu.

Ei analu, dloru, m'amu simtitu ferioitu candu amu fostu incintati, ca vinu armele. Mai anteio pentruca suveranulu Franciei o scia; prin urmare nu era nimica complotatu pre suptu ascunsu, cum dice d. Beust, si apoi puscolele trezundo prin Rusi'a, prin acésta s'a redioata o grijă, pentru care tota vieti'a m'amu luptat; ca ci scoti ca atunci, candu cineva e speriatu odata, se teme apoi si de o umbra. De candu Rusi'a a lasat se tréca armele nostre si ne a lasat se ne armama, ne-a assecuratu prin acésta, ca nu mai are intentiuni se ne cucerésca; eu amu fostu forte fericitu, ca ne-a datu acésta doveda, si asiu dorí că si Austria se faca totu asia, că se ne probeze, ca nu mai are nici unu gandu asupra nostra; adio se ne lasa cu totala liberi'a ne armá, pentru ca nu Romania aru puté se faca ombragiu unui imperiu asia de mare că Austria.

Dara, domniloru, noi amu mersu mai departe cu prudentia. Candu o sora a mea este maritata, nu amu dreptulu se me ducu se me amestecu in menajulu seu, nu amu dreptulu se facu celu mai micu pasu, care se pote dă banuieala sociului ei, ca asiu voi vredodata se aducu zizania si desbinare in cas'a loru. Inse, dloru, ore candu sociulu ei, cumanatulu meu, va merge pana a o maltratá cu brutalitate, candu o va tracta că pre o sclava, candu scie, ca este dintr'unu sange nobile (aplause multa prelungite) candu voiu vedé, ca redica cotitulu asupra ei; nu amu eu ore dreptulu se strigu, se'l'u oprescu dela acea crima? (aplause entuziasme indelungu repetite pre tota bancete si in tota tribunele). Ei bine, dloru, amu mersu cu prudint'a pana la lasitate, fiindu amu nadusita in anim'a nostra acelu tipetu (aplause vii).

Vecinii nostri maghiari sciu, d. Andrássy, d. Klapka si reposatulu Teleki, a carui tierana o aducu de martura, sciu si potu spune, ca noi, chiaru candu eramul pre terenulu revolutiunariu, candu luptam atatu pentru noi catu si pentru densii in 1849 in midiloculu Parisului, chiaru atunci n'au gasit uici una ouventu, nici o idea din partea nostra, ca voim u se cucerim Transilvani'a, si nu le-amu cerutu altu ceva decat se fia consecinti cu principiele, cari le declarau lumei, si ou drepturile cari le reclamau pentru densii, adio se dè si romanilor acelesi drepturi, cari le dau si celorulalte natiuni.

Acésta conduta a nostra putea se le serve de chizasia, de assecurare, fiinduca atunci nu mai era dreptulu istoricu, elu era ruptu de revolutiune si cu tota aceste n'amu voiu se avemu altu limbagiu si alta conduta; pentru ca ne amu disu: suntemu puini, 5 milioane numai in Romania, dara scium, ca nu aglomeratiile suntu acelea, cari facu puterea unui statu, ci unitatea si dezvoltarea lui in civilisatiune. Ne multia-

mim se fima tari prin principiele noue ce le infacismam, fara se ne mai uitam la nimic'a afara din tiér'a nostra; ince le-amu disu: este in interesulu vostru se fiti consecinti cu principiele vostre; se nu amblati a dă satisfactiune unor traditiuni ale trecutului, se nu ve creati greutati, cari potu se ve puna intr'o di in periculu.

Ei bine, dloru, care omu, cando pre terenulu revolutiunariu este moderat, venindu la putere, aru fi mai eosaltatu, cando scie catu de grea e respunderea faptelor sale? Dnii Andrássy, Klapka si Türr, acum doi ani venira in Bucuresti inaintea bataliei dela Sadov'a, că se tracteze cu noi, si nu le-amu cerutu nimic'a nici atunci, cando puteam reesi, nici atunci nu le-amu tienutu altu limbagiu decat acel'a de mai inainte; cum dara au credutu, dloru, ca astazi fiindu la putere asia pune eu in jocu existint'a nostra natională că se alergu dupa teorii, ori catu de sublime si legitime aru fi ele? Vorbindu de ungari imi aducu aminte de ceea ce imi dicea unu englesu alaltaeri — nu o persoana oficiala, unu consulu, nici unu interesatul la podurile de feru seu alte intreprinderi, — unu englesu cu totulu desbracatu de orice interesu si care judecă luorurile cu sange rece, dupa multe intrebari ce mi a facutu, mi a disu: „Sci ce efectu imi facu acestea? Imi aducu aminte de fabul'a lupului, care caută galcăvea mielului, ca'i turbură ap'a. Asia suntu si vecinii dv. facia cu Romania.“

Ei, dloru, astu dice lupului, că se si aduca aminte, ca Séguire candu vine la istoria romanilor si incepe dela fondarea Romei, dice ca la celu d'auteu pasu alu romanilor s'a vedintu, ca ei suntu poi de leu. (Apause sgomotose si repetite.)

Noi, cum amu declarat, avem elemente de fericire, si deca vomu fi vrednici, vomu fi adeverati stranepoti ai Romei. Vomu cei 5 milioane cum suntemu se ne facem unu locu in societatea statelor europene, astfelui cum altii nu potu se si'l'u faca, de si suntu mai multe milioane.

Se fia sigure statele vecine, care au fericit'a vointia de a ne pune in positione se le dicem frati nostri, — frati cum le dicem serbilora — ca nu voru ave nici unu subiectu de grija din partea nostra, dara se nu vite, ca atunci candu voru voi se injungchia pre sor'a nostra de dincolo, care este ma. itata cu densii, sangele ei le va stropi fruntea si mai urendu seu mai tardiun Franci'a si Rom'a, candu capitolul va domni era asupra Italiei, isi voru recunoscere sangele pre fruntea injunghietorilor si nu voru lasa pre stranepotii loru se péra, (aplause entuziasme repetite in sala si in tota tribunele).

Aoum dloru, se ve citezu unu micu incidente, din care veti puté vedé, catu d. Beust, care astazi este organulu Ungariei, este de nedreptu, si catu este de orbito cantandune galcăvea, suptu protestu, ca amu fi adusu arsenale intregi si ca aceste arsenale ne vinu din Rusi'a. Diceam baronul Eder; cum poti dta se fi unu singuru minutu in erore asupra celor ce se petrecu in Romania? Dta, care că omu politiciu esti de stat'a timpu in Romania, dta, care esti consulu si ai unu servitul in Romania multa mai vechiu in personalu, si mai inamovibilu decat guvernulu tierei, dta ce si in fata orasiulu cate unu staroste, cate unu subconsul, éra nu unu politiciu cum amu eu, venintu de eri de alaltaeri in administratione? dta, care poti se cunoaci tota cale se petrecu in Romania, cum poti se relatezi asemenea lucru, si se ne dai alte calificari decat acelea, cari ni se cunosc? Ei spuneam acésta, pentru ca indata ce au inceputu se vina armele, au inceputu si reporturile oficiale, si astfelui ce dice reportul din Iasi alu dlu consulu: elu dice, ca au sositu in Romania la Radauti 90 de colete si acésta este si la cartea rosia in limb'a germana si tradusa in oea francesa in diuarie. Scuti inse ca o coleta nu cuprinde decat 25 de pusci, prin urmare 90 de colete cate 25 de pusci, facu 2250 de pusci. Alu doilea transportu cate de 130 de colete, care facu 5250 pusci. Si aci observati, ca se pote vedé chiaru in arsenalele nostra, ca diuometate din colete erau pline cu cartusie si fulminante, care cuprinde mai multe locu decat puscele. Dara d. consulul spune, ca i a declarat d. prefectul d. de Botosani, ca suntu 50 de mi de pusci; deca se pote sustine acésta ca 50 mai de pusci se potu transporta cu 44 de cara, ca ci unu transportu a fostu de 19,

care si celealalta de 25. Ei bine, dui spune, ca astfelii a declarat d. prefectul de Botosani si apoi dice, ca d. Brateanu mi a spus, ca suntu numai 25 de mii oumpere. Camperate dloru, era nu date. N'avea d. consulul decat se numere coletele; si se scie, ca nici o coleta in nici o tiéra din lume nu contine mai multa de 25 puseci; deca aru si facutu atonei socotela aru si vediutu, ca d. prefectul a facutu ca copilul teribile: ca ci copii teribili din odata ce vedu, ca se teme cineva de ei, nu'l mai lasa in pace nici di nici nöpte, si ca se inspaimenteze, spune lucururile da o miie de ori mai mari de cum suntu in realitate. Asia a facutu d. Hasnasia de Botosani, a vediutu pre consule, pre subconsule, pre staroste, pe toti impiegatii consulatului Austriei sperati, a vediutu ca se punu toti agentii, se insira totidragomanii, toti agentile pre dramula celu mare si atunci a facutu ca copilul teribile si a voit u se'i speria, si agentii a patit'o ca istoria tiganului, candu venea cu perulu vilvoiu in satu dicoundu, ca i se esitu o suta de lopi inainte, dura pre urma sa dovedit, ca erau numai fiindiele, care se misocaseră de ventu.

Cum voiti acum se nu credu eu, ca nu este una scopu ascunsu, candu o imperatia asia de mare, cu unu personale asia de mare — unu personale, care candu noi amu indrasnitu se dicemu, ca nu suntu adeverate cele ce anunzia, a datu alarm'a in tota Europa — afirma, ca suntu persecutiune contra israelitilor in Moldova, ca s'au innecatu evrei in Dunare, ca s'au torturat si violato femei. Amu disu, ca acele notificari nu suntu basate pre adeveru, — ca altala este scopulu, si pentru acést'a Austria a facutu o cest'ione importanta din denunciari neadeverate. Amu indrasnitu se punem in dubiu adeverulu eretarilor dui Dragomanu cutare, seu cutare, se respingemu acusarile ce ni se faceau de conspirationi cu muscalii etc., amu voit u se aretam, ca dd. consuli au pututu se se incele insuzi, precum in locu de 3500 puseci, au spusu, ca suntu preste 50 mii, inse totalu a fostu indesierta.

Sfarsiesc, dloru, cu partea acést'a.

(Urmăreza apoi cele ce privesc bandele bulgare, care arata, ca n'au existat.)

Pana aici dupa „Tel. Rom.“

dovedesc ad., ca afara de 150 ómeni bulgari dela Petrosiani, cari au trecutu Dunarea, alte bande n'au existat. Guvernul insusi si a facutu datoria, ca au impenat cu ostire tota granita si altele. In fine reflecta, ca romanii n'au pututu trada pe bulgarii din Romania, dandu-i la spenjuratorie, fiinduca atunci Dicu i ar' fi blastematu si Romania in adeveru ar' fi perit. Aici camera inaltia aplause frenetic si prelungite. „In acésta privintia ceea ce a disu ministeriul de eri are se continua celu de adi“, dice oratoru, „si ceea ce amu facutu noi, au se faca si ei, fiinduca si ei su anima si au acelesi simtieminte si detorii de romani ca si noi“ si Europa se va convinge, ca aceste simtieminte si vointie suntu ale unei nationi intregi.

„V'amu spusu domnilor, ca in asemenea impregurari eu recunoscu o'amu facutu unu actu de datoria catra tiéra, escapandu-o de acelui guvern, pentrucă altii se vie si se inchida tota gurele ca acelea, cari ne acusa si se incredintaze Europa intréga, ca simtiemantul celu amu exprimatu noi, este simtiemantul tierei intregi si ca nu ceremu dela Europa nimicu altu, decat se ne lase in pace se ne putemu desvoltá in limitile si in conditiunile acelea, in cari ne gasim si ceea ce vomu gandi ou totii — ca unu singuru omu — ca trebue se facem.“

Mai incolo provoca pe toti la unanima concordia invitandu-i, ca se voteze adres'a asia dupa cum s'a propus de comisiune, fiinduca actul acesta e adresat si Europei, careia romanii ei spunu ce suntu si ca se afla in stare de a fi, de a trai si de a se apera.

D. M. Cogalnicénu ministrul de interne. Dupa escusa, ca n'au fostu de facia dela inceputu la cuvintele cele elocintie si instructive ale d. Brateanu si relativ la pozitia sa nu se poate intinde la cestianile esterioare, decat pe securu, apoi vorbesce asia:

„Asia dar', domnilor, ve declaru susu si tare, ca este de interesul celu mai mare al Romaniei de a fi si a remane in strinsa legatura cu inalt'a Pórtă; de a trai in cea mai mare intimitate si in cea mai intima concordia cu guvernul Maiestatii Sale Sultanului, pentru ca asia inalt'a Pórtă se fia advocatula noastră in-

facia acusarilor ce ni se arunca prin cartea rozia a Austriei.“

In privintia bulgarilor, dice, Romania nu vala din vedere dreptul si detoria de a le dice, ca dandu o ospitalitate in timpuri grele, si se nu abuseze, compromitenda autonemia si neutralitatea Romaniei, ca ci atunci se voru privi de dusmani; apoi vorbesce asia:

„Viu acum la o alta cest'ione, la acusarile ce ne facu din afara, ca noi turburam Ungaria, prin propagand'a ce facem printre romani de preste Carpati. Aceea voia si totu atatu de categoriou in explicarile mele! Amu avutu onore a ve decla á prin programul nostru, ca suntemu datori, ca interesul nostru nationalu este se pastram plina si intréga neutralitatea ce ne este garantata si impusa prin tractatul de Parisu; ca trebue se traimus in bune relatiuni cu toti vecinii nostrii, si ca ce este mei bine si pentru presentele si viitorul nostru, este de a indreptá activitatea nostra spre imbunatatirile din lantru, este se cautam a ne intari prin finantie regulate prin bona administratione, prin o justitia onesta, prin raspandirea instrucțiunii in poporu: intr'una cuventu prin desvoltarea morale si materiale a tierei! Inse acést'a fiindu, nu trebue ca vecinii nostrii unguri se reclame dela noi, ca in vreme canda ei isi formeză o armata de preste 120.000 de soldati, noi romani se ne armamostire cu ciomage, ostire v'o declaram menita nu pentru a cuceri tieri straine, ci chiaru in cuprinderea tractatului de Parisu cu speciala misiune de a apară tiéra, autonomia si neutralitatea nostra (aplause prelungite).“

Nu ne armamostire a atacá, dar' vomu avea o armata invota nouă de Europa, o armata pentru a ne apară! (aplause sgomotose).

Eta dloru, opinionea mea in ceea ce priveste politica nostra esterioara. Onor. d. Brateanu v'a citat oare care nume dintre barbatii de statu ai Ungariei, cu cari alta data amu fostu in relatiuni din carii multi au gasit u in tiéra nostra o generoasa ospitalitate dela 1848 campania anului 1866. Multi din acesti amu facutu dovedile mele, ca eu nu suntu inimiculungorilor. La 1860 in calitate de ministru presedinte al Moldovei, amu datu ospitalitatea la mii de emigranti unguri, si pe multi cu tota pretentionile Austriei i amu salvat u de spenjuratorie.

Ei bine, vecinii nostrii unguri se nu cera dela mine, ca eu pentru fratii nostrii, de aceiasi sange, pentru romanii de preste Carpati se amu mai puine simpatii decat acele ce in 1860 le amu avutu pentru unguri (aplause entuziaste).“

In privintia israelitilor respingandu impaturile si cipetele intemperate dice in fine: „Inse, dloru, constitutionea nostra opresce colonisarea tierei nostre cu straini, chiaru crestini. Ei bine! acést'a fiindu, credu, ca nu ni se va cere de a consinti ca tiéra nostra se fia impoporata cu colonii evreesci (bravo. aplause prelungite).“

Dloru, regularea cest'ionei israelitilor este de competintia dvóstra; pana atunci guvernul va face a se respectá legile positive ale tierei; si ómenii cari suntu pe aceste banci, dau cheiasi si aperando pe altii, acést'a nu vomu fece-o! Noi vomu realitá cest'ionea la inaltimes, la intilitatea ce i se cuvinte. Spre a me explica mai bine, ve voi aduce aminte de cuvintele, ce in sesiunea trecuta vi le a adresatu onorabilu d. Brateanu intr'o siudintia furtunosa; dsa a disu, ca siar sacrificá femeia si copii deca aru puté se aduca infatirea intre partite. Aceste

cuvinte au fostu dise din adencul animei. De atunci, de candu amu stimatu, amu si iubita pe domnul Brateanu. Deoasdea nu a pututu ajunge la impacare, este, poate ca n'a fostu indesolutu de secundat! Ce nu s'a pututu face, ne vomu munca a o face. Dicunduve astazi pace si infratire; noi, domnilor, noi ministri actuali ve repetam cuvintele domnului Brateanu. Urmam unu cuventu mai puternicu. Ne intemeiemu pe cuventul M. Sale Domnului, pe scrisoarea sa autografa, prin care ve chiama si ve roga la impacare! Urmatu dura domnilor acestui glasu patriotice. Dati aci in camera exemplul impacarei, ca ci atunci fiindu pace aci, va fi pace si in tiéra! Si credetim domnilor, ca nici odata, in nici unu momentu alu istoriei nostre ne a fostu ca acum mai multa necesitate de impacare, si de infratire! Numai asia Europa ne va stimă! Numai asia vomu face facia pericolilor de catra soiulu: Numai incisandu lumii spectacolul unui poporu unitu in aceasi ideia, in aceasi vointia, in aceiasi midilöce, strinsu uniti impregiuroului tronului, vomu puté ajunge la destinatele, cari probedint'a nile a otarit; la gurile Dunarei, de operatori ai giantei latine! (aplause unanime si repetite).

— Camerele desbatu la bugetu; alu veniturilor se primi; alu speselor inoa se primi mai fara modificar. Semne bune de concordia.

Din afara. Turci inoa nu deschiera resbelu Greciei; ma prelungira terminulu, supt corea grecii se ieșă din Constantinopol. Hobbard-Pasia tiene blocata Syra cu 7 corabii si la fruntarile Tesaliei sta Omer-Pasia gata a intra in campania la semnalul datu.

GRECI'A. Guvernul cere unu creditu de 1 mil. drachme pentru armari straordinari. Poatele occidentale retinu pe Turci a dela ostilitati. —

Conferintie si congressu europeanu se propuse de catra Prusi si Rusia se alatură; s'a invotu si Francia si Italia, Anglia ma si Turcia, si pe 4 Ianuarie se voru aduna plenipotentiatii la Parisu; prospectu e, ca conferint'a se va prefeca in congressu. Nationile apasate nu voru sta ca manele in sinu spre a informa congressulu de timpuria.

In ISPAÑIA alegerile suntu favorabile pentru monarchia liberala constitutionala.

FRANCI'A. Parisu 24 Dec. Schimbarea min. de Moustier si venirea lui Lavalette la carma se explica in favorea pretensiunilor crestinilor din Orient. Stramutarea d. de Benedetti la Constantinopol, deca va urma, dupa cum se prescriu, e o alta garantie de bunu anguru. — Diplomatia e acum mai bine informată si Europa va noi alege elementulu portatoriu de civilisation in Orientu. —

Varietati.

+ Necrologu. Numerulu inteligintisi romane n'ilu mai rari mörte; duesmanul acesta ne rapi din midilosulu nostru pre bravulu administratore protopopeacu gr. orientala alu Solnocului alu II-a, pre neobositulu nationalistu VASILIU COSM'A, barbatu in etate de 48 ani si preute de 28. Mörtea cea pré timpuria a acestui pastoriu au urmatu din suparare mare pentru netemeinicii pasi nesocotiti ai unor eparchiani de ai sei. — Nobilulu sea sufletu in 28 Augustu 'lu dede in manile creatorului, lasandu in geale si doliu 6 orfani si o vedova, ale caror lacrimi voru misca ceriu dreptati. —

Fia'i tieren'a osiora si memori'a neuitata si cu dreptii se se asiadi! — Rh

— (Una dare noua.) Din Banatu ni se serie, ca comitele supremo din Timisiora a emis ex officio unu circularu catra tota dregatorie, in care li se impune a face colecte de bani spre a acoperi spesele pentru depingerea portretului comitelui supremu, care va se decoare (?) sal'a congregatiunei. — De si vocea nostra renuna in pustia, totusi nu ne potemu retine, a nu avisá pre guvern la acestu curiosu abus, care nici sub Bach nu se intemplă. — Fed.

— (In sciintiare.) Societatea romana de lectura si va tiené adunarea generala in 31 Dec. 1868 si toti membrii suntu invitati la participare. — Lugosiu 5 Decembrie 1868. Comitetul. —

— (Comisariulu regescu Péchy) a transisu deregatorielor subalterne urmatorulu ordinu presidialu: „In urmarea unoru sciri confidintiale din Romani'a voru veni de acolo trei individi in Transilvani'a, séu pôte au si venit, cu scopu de a recrouta soldati de nationalitatea romana, cari au sierbitu in armat'a c. r. si a i trece in Romani'a. Dta esti provocatu a tiené in vedere pre recrutatorii respectivi, si in casu cando i ai prinde, a precede in contra loru in sensulu legei. Totu odata binevoiesce a te 'ingrigi, că soldatii cu concediu se nu'si parasesc locuint'a, si 'mi referesce despre cele intempsate". — Mai departe suntemu incunoscintiati, ca guvernul a datu ordinu a stringe armele dela romani, nu scimus inse, óre si cosele si cutitele. „F.”

Nr. 6680/1868 civ.

3-3

E d i c t u .

Dela magistratulu urbanu si districtualu din Brasovu se face prin acésta cunoscutu, cumca la cererea din 12 November 1868 a dñoi advocatu Strevoiu, că reprezentante ale massei concursuale alci Gaitenariu, s'a concesu licitatüne publica a realitatiloru din suburbii de susu Nr. protocolului funduariu 83, 913 si 1142, ce se tienu de mass'a concursuala alu Gaitenariu si s'a desfispo spre scopulu acesta primulu terminu pe 2 Ianuariu 1869 si alu doilea pe 16 Ianuariu 1869, totu la 9 óre inainte de prandiu, in cas'a cridatariului, strat'a mare Nr. 1142 pentru aceste trei realitati licitande.

Despre acésta se incunoscintieza voitorii de a compera cu acelu adausu, comea cumparatoriu trebuie se primësca datorile asigurate pe aceste realitati, că gagiu (zelogu) pe catuva sui pretiulu cumperaturei dupa avisarea judecatorului.

Totu de odata se provoca toti aceia, cari de si nu primira vreo speciale incunoscintare se credo', ca prin improtocolarea in cartile funduarii inca si au castigatu unu dreptu ipotecariu la aceste realitati, că pana la vinderea realitatii se se arate aici la judecatoria, cu atatul mai neamenutu, ca la din contra voru avé a si imputa numai siesi, déca va urma impartirea pretiului fara de ei si déca prin acésta, sleinduse pretiulu prin impartialia, ar' deveni eschisi.

In fine toti creditorii ipotecari, cari nu locaieseu in loculu judecatoriei séu in apropiarea lui, pentru sub-pastrarea dreptorilor la impartial'a viitor'a a pretiului vendiarei in loculu judecatoriei, au asi tramite plenipotentiatu in locu si a arata judecatoriei inainte de vendiare atato numele catu si locuint'a loru, fiinduca la din contra, pentru cei, cari voru intrelasa a face acésta aratare, se va denumi in pericolulu si pe spesele lui, unu representantu pe cale oficiala, catra care se voru face töte ulteriorele presentatiuni.

Doritorii a cumpera se potu incunoscintia despre pretiul'a realitatiloru si despre conditiunile licitatünei aici in espeditulu judecatoresci si potu lua copie de pe ele. Brasovu 5 Decembre 1868.

Magistratulu urbanu si districtualu că
tribonala judecatorescu.

Nr. 1288/civ.

3-3

E d i c t u .

Din partea judecatoriei singulare Branene in Zernesci, se face cunoscutu, cumca judecatoria districtuale a Fagarasiului că foru reale a concesu cu resolutionea din 5 Octobre a. c. Nr. 2131—1868 vendiarea ecsecutiva a realitatiloru Mariei Radu Mandru din Tohanului nou, la cererea preotului Stanu Bancila totu de acolo, pentru acoperirea pretensiunei sale de 114 fl. v. a. c. s. c. si pentru intreprinderea vendiarei a cerceratu acésta judecatoria, carea determina dilele de vendiare pre 9 Ianuariu 1869 si pre 9 Fauru 1869 in cancelari'a comunale a Tohanului nou, totudéuna demanetia la 10 óre. Realitatile destinate spre vendiare si aflatörie pre teritoriulu Tohanului nou suntu urmatörie;

1. Un'a casa de lemn, curtea si gradin'a sub Nrii 79 si 170, si

2. Agrii din campolu din diosu sub Nrii top. 1675, 1489, 1832 si 1434.

Aceste realitati se voru vinde un'a cate un'a si numai la terminulu alu 2-lea sub pretiulu estimarei.

Condițiile de vendiare mai de aprópe se potu vedé in cancelari'a judecatoriei acesteia. Toti aceia, carii au castigatu vreunu dreptu esupra acestor realitati, se si'lui insinuez, pana la terminulu vendiarei aici la judecatoria, ca la din contra, nu se voru mai luá in consideratiune. —

Zernesci in 23 Octobre 1868.

2313/84 1868.

2-3

C O N C U R S U .

In districtulu Cetatei de Pétri se publica unu postu geometricale cu beneficiu de 750 fl. v. a. Alegerea pe acea statiune se va tiené in a 26 Ianuariu 1869 (cal. nou). Se provoca respectivii, cari ar' dorí a occupa acelu postu că suplicele provediute cu documentele recerute pana in 20 Ianuariu 1869 se le susténa la administrationea districtuale; se insemeze, ca afara de diploma se postesc cunoscinti'a limbei maghiare si romane. —

Din siedint'a generala. Siomcut'a mare 27 Octobre 1868.

Ladislau Hosszu m/p.,
v. notariu prim.

Inscintiare.

Decidienduse vinderea fenului si a otavei adunate io bunurile metropolitane gr. cat. din Blasius, si anume in Blasius 131 cara de fenu, 40 cara de otava in clai singuratece de cate diece cara, éra pre campuri in patru locuri 112 cara de fenu in diece clai; — despre acésta, voitorii de a cumpara se inscintieza, ca vinderea se va intempsa prin licitatüne in 14 Ianuariu 1869 c. n. loco Blasius, si ca si pana atunci oricandu se potu cercá fenurile si conditiunile de vendiare.

Blasius in 14 Decembre 1868.

Economatulu banurilor metrop.
gr. catolice.

2-3

Anunciu.

Subscripulu face onoratului publicu cunoscutu, cumca petrunsu de doriuti'a a poté folosi binelui publicu si in starea sa de pensiune, in carea se afia dela 3 Septembre 1867, si-a depusu censur'a de advocatu in 14, 15 si 18 Decembre 1868 cu succesu bunu si in urmarea ast'a si-a deschis cancelari'a de advocatura in Dev'a din 23 Decembre a. c. incepndu in cas'a parochiei romane gr. or. din strat'a postei.

Dev'a 23 Decembre 1868.

Ioane Piposiu,

comite supremu pensionatul si
advocatu.

Felter, Aronsohn et Comp. in Alvinez]

langa Alb'a Iulia (Karlsburg)

stationea din urma pe primulu drumu de feru de Transilvani'a intre

S.-Sebesiu-Sibiu-Brasovu

cum si filial'a sub forma de susu la

Alb'a Iuliu (Karlsburg)

se recomanda in afaceri de spedizioni pentru
töte direptionile, asiguranda unu servitio
promptu si solidu.

g. 3-3

FELTER & ARONSOHN
Brasovu

RECHNER & FELTER
Transilvania

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele
medicamentale

BALSAM - PRESERVATIVU

uniculu medicamento esclinte contra spasmurilor, bôleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica re-pede, diarea, versatori la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dopa bôle indelongate si regularea organelor mistuitörie, analisatu si aprobatu de chemiculu servitului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe comp-tantu) ori la posta (Postnachahme). Pretiulu unei bulleloru originale cu capsula de cusotoriu si sigila dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasovu se afia in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corona de aur“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Sotsek neguitoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiu M. Sill si neguitoriu I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorhei; Paula Breuer in Lapusiu-ung.; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., neguitoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai neguitoriu in Rosia.

10

,TRANSILVANI'A“

banc'a generala de asecuratinne reciproca.

Banc'a generala de asecuratinne reciproca „Transilvani'a“ in Sibiu, aduce prin acésta la cunoscintia publica, ca dens'a va incepe cum mai curendu asecuratiunea contra focului, adica asecurarile de cladiri si mobili.

Pentru BRASIOVU, cu cerculo de activitate pentru intrég'a parte nord-ostica a Transilvaniei, s'a in-fintat anume o

Directiune de tienutu

si s'a denumitul de reprezentanti ai ei Domnulu directore alu institutului de pensiune din Brasovu I. Ch. Miess, Domnulu controloru alu cassei de pastrare generala A. Schwarz si Domnulu comerciant C. I. Männich.

Pana la alte dispusetiuni firm'a „DIRECTIUNEA TIENUTALA BRASIOVU“ se va subsemná prin Domnulu I. Ch. Miess că directoru si se va contrasemná de unu dintre ceilalti doi domni.

Asemenea directiunea tienutala de mai susu plenipotentiata a primi subscriptiuni la fondulu nostru de intemeiere pre langa subscrierea unu'a dintre numitii domni.

O agentura speciala a institutului nostru s'a con-credintu Domnului comerciant Diamandi Manole din Brasovu, carele intocma este autorisatu de a primi si subscriptiuni la fondulu de intemeiere.

Conditüne de subscriptiune.

1. La subscriptiune suntu a se depune 10% ale sumei subscrise; alte dôuedeci procente se voru platit dupa premergerea unei inscintiari preste o luna. Solvirile mai departe voru urmá la provocarea consiliului administrativ in rate lunare de 10%.

2. La solvirea ratei anteie de 10% se da subscriptiunile unu biletu interimalu pe atate actioni, cate a subsemnatu.

La solvirea celorulalte 20% se estradau insusi actioniile provediute cu adeverirea platii. Solvirile mai tardie se cuietéza in deosebi.

3. Déca o solvire ceruta nu se responde, atunci decadu sumele deja platite si incéta obligamentul im-prumutat.

Administratur'a societatii pote atunci se emita, in locul la atari actiuni, altele noue.

4. Actioniile fondului de intemeiere suna pe numele subscriptiunelui si facia cu banc'a de asecuratiune „Transilvani'a“ ele au dreptulu de obligatiuni cu prioritate.

Sumele, cari s'a platit pe acele se privesc că nnu imprumutu datu societatii, Dupa acestu imprumutu se dau 6% interese si afara de aceea se scota in totu angul din totalulu venitul curatul 15%, cari se imparta apoi pe actioniile fondului de intemeiere că dividende.

5. Pana la deplin'a activare a institutului garantéza membrii administratiunei supreme pentru siguranti'a si bun'a intrebuintare a sumelor incurse la fondulu de intemeiere.

Dupa activarea societatii garantéza pentru imprimatura tuturor obligamintilor primite facia cu fondulu de intemeiere, societatea intréga.

6. Replatirea fondului de intemeiere se face prin sortire annuala de actiuni. Tragerea de sorti se face nemidlocit dupa tienerea adunarilor generale ordinare si actionile trase se rescumpere indata.

Cu diu'a sortirei incéta pentru actioniile trase atatu interesele, catu si dreptulu la castigu.

Blanchetele de subscriptiuni, programe, dispuse-ti transitorii cum si statutele aprobatu se capeta la susnumit'a directiune tienutale si agentura speciala si se imparta doritorilor gratisu. —

Administratur'a suprema a bancei generale de asecuratiune reciproca

3-3

,TRANSILVANI'A“.

Ecemplaria din Gazeta,
lipsa Nrii confiscati, se afis destule. — Se pote prenomera pe an. 1869 totu că si pana acum.

Cursurile la burza in 24. Dec. 1868 sta asia:

Galbini imperatoci	—	—	5 fl. 68 cr. v.
Augsburg	—	—	117 , 75 ,
London	—	—	119 , 60 ,
Imprumutul nationalu	—	—	58 , 65 ,
Obligatiile metalice vecchi de 5 %	—	—	59 , 50 ,
Actiile baneului	—	—	659 , — ,
creditului	—	—	237 , 80 ,

Editiunea: Cu tipariu lui

JOANE GÖTT si fiu HENRICU.